29ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γαστρεντερολογίας

Χαλκιδική, 15-18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2009

Χ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
Γαστρεντερολογική Κλινική Ν.Ν.Α.

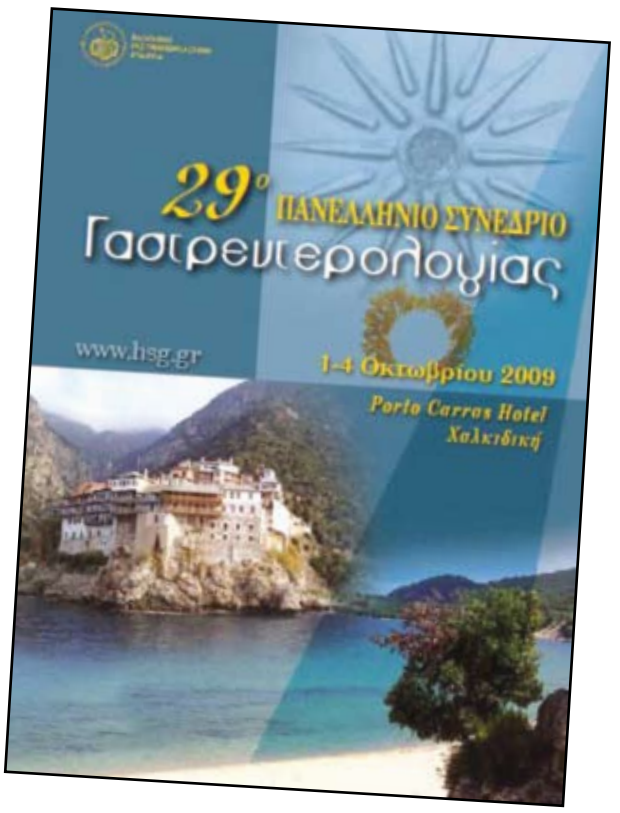

Από τις 15 έως τις 18 Οκτωβρίου, στο ξενοδοχείο "Porto Carras" στη Σιθωνία της Χαλκιδικής, έλαβε χώρα το 29ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γαστρεντερολογίας. Υπό την αιγίδα της Ελληνικής Γαστρεντερολογικής Εταιρίας και με ιστορία τριών δεκαετιών, το Πανελλήνιο Συνέδριο Γαστρεντερολογίας αποτελεί την κορυφαία εκδήλωση της Γαστρεντερολογικής κοινότητας της χώρας. Δεν είναι μόνο το υψηλού επιπέδου επιστημονικό και εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το κύρος των ομιλητών, οι διεθνείς συμμετοχές, η εξειδικευμένη ερευνητική δραστηριότητα που απευθύνεται σε λίγους.

Εκτός από ενημέρωση "ειδικών" από "ειδικούς", το Πανελλήνιο Συνέδριο Γαστρεντερολογίας είναι μια ευκαιρία για τον γενικό ιατρό ή τον ιατρό άλλης ειδικότητας να βρεθεί πιο κοντά στα θέματα που αφορούν στη σύγχρονη Γαστρεντερολογία – Ηπατολογία και να εμπλουτίσει την ιατρική του κουλτούρα. Παράλληλα, το Συνέδριο αποτελεί διαχρονικά τόπο φιλικής συνεύρεσης και ανταλλαγής απόψεων για τα πάσης φύσεως θέματα που απασχολούν τη Γαστρεντερολογική κοινότητα καθώς και ευκαιρία σύσφιγξης των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των ιατρών.

Μετά τη δεκαπενθήμερη αναβολή του για τους γνωστούς σε όλους μας λόγους, το Συνέδριο έλαβε χώρα στους καλαίσθητους χώρους του Porto Carras Grand Resort, σε ένα τόπο ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς. Το παρακολούθησαν πλήθος γαστρεντερολόγων, παθολόγων και νοσηλευτών ενώ η προσέλευση στις αίθουσες κρίθηκε λίαν ικανοποιητική. Όπως προκύπτει από τα έντυπα αξιολόγησης που απαντήθηκαν με το πέρας των εργασιών, η πλειοψηφία των συνέδρων έμεινε ικανοποιημένη από τη θεματολογία, την επάρκεια των ομιλητών, τον τρόπο παρουσίασης και τα οπτικοακουστικά μέσα.

Οι εργασές πραγματοποιήθηκαν σε 5 αίθουσες με κεντρική την αίθουσα "Olympic Hall 1" ενώ στον προθάλαμο χώρο υπήρχαν τα ειδικά διαμορφωμένα περίπτερα των φαρμακευτικών εταιριών οι οποίες ως χορηγοί υποστήριξαν πολύπλευρα τη διεξαγωγή του συνεδρίου. Παράλληλα με το επιστημονικό πρόγραμμα, η Οργανωτική επιτροπή είχε επιμεληθεί ένα εξίσου δελεαστικό κοινωνικό πρόγραμμα όπως ομιλίες για τη φιλοσοφική διάσταση της ιατρικής, μουσική βραδιά, επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους για τα συνοδά μέλη κ.λπ.

Όσον αφορά το αμιγώς επιστημονικό πρόγραμμα, αυτό κατάφερε να συμπεριλάβει όσο το δυνατόν περισσότερα θέματα κλινικού και ερευνητικού ενδιαφέροντος με ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα της Ηπατολογίας και της Ογκολογίας του πεπτικού. Ο σύγχρονος γαστρεντερολόγος, πλην της μελέτης των νοσημάτων του πεπτικού, καλείται να γνωρίζει ένα ολοένα και μεγαλύτερο όγκο γνώσεων από τη σφαίρα της Ηπατολογίας και της Ογκολογίας προκειμένου να χειρισθεί αποτελεσματικότερα την καθ' ημέρα κλινική πράξη.

Όπως και στα διεθνή συνέδρια έτσι και στο Πανελλήνιο Συνέδριο Γαστρεντερολογίας έχει υιοθετηθεί πια τα τελευταία χρόνια ο τρόπος παρουσίασης της θεματολογίας υπό μορφή συζήτησης κλινικού περιστατικού ή υπό την μορφή ερωτήσεων-απαντήσεων. Με τον τρόπο αυτό το ακροατήριο δεν είναι παθητικός δέκτης αλλά "συνδιαμορφώνει" τα καταληκτικά συμπεράσματα συμμετέχοντας ενεργά στη συζήτηση. Επιπλέον, οι συνεδρίες δεν αποτελούν μονότονους μονολόγους αλλά μια γόνιμη συζήτηση, πολλές φορές και με διαφωνίες, αλλά πάντα χρήσιμη για την εξαγωγή χρήσιμων και ξεκάθαρων συμπερασμάτων.

Τα Μεσημβρινά Φροντιστήρια ήταν ένας νέος θεσμός που εγκαινιάστηκε στα πλαίσια του 29ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Γαστρεντερολογίας. Καθημερινά κατά τη διάρκεια της μεσημβρινής διακοπής των εργασιών σε ειδικά διαμορφωμένες αίθουσες με οπτικοακουστικό εξοπλισμό διενεργήθηκαν μαθήματα για μικρό αριθμό προγεγραμμένων συναδέλφων με στόχο την επισκόπηση θεμάτων σε επίπεδο κατευθυντήριων οδηγιών για ζητήματα που αφορούν την καθ' ημέρα κλινική πράξη όπως «Κατευθυντήριες οδηγίες για τη διάγνωση και θεραπεία της χρόνια ηπατίτιδας Β» από την κ. Ραπτοπούλου-Γίγη και τον κ. Βασιλειάδη, «Κατευθυντήριες οδηγίες για η θεραπεία ασθενών με ελκώδη κολίτιδα και νόσο Crohn» από την κ. Ρουσομουστακάκη και τον κ. Παπαδάκη, κ.α.

Το ερευνητικό έργο των συναδέλφων παρουσιάστηκε σε καθημερινές συνεδριάσεις προφορικών ανακοινώσεων που κατηγοριοποιήθηκαν στις εξής ενότητες: βασική έρευνα, ανώτερο πεπτικό, κατώτερο πεπτικό, ήπαρ, πάγκρεας – χοληφόρα, ογκολογία και υπό μορφή αναρτημένων ανακοινώσεων (posters).

Σκοπός του παρόντος άρθρου δεν είναι η ανάλυση ή η αξιολόγηση του περιεχομένου των ομιλιών, των στρογγυλών τραπεζών ή των φροντιστηρίων, άλλωστε αυτό δεν είναι εφικτό εντός ολίγων σελίδων (αυτό μπορεί να το κάνει κάποιος ανατρέχοντας στον πλούσιο και καλαίσθητο πεντακοσίων σελίδων τόμο πρακτικών του Συνεδρίου) αλλά η συνολική ανασκόπηση του Συνεδρίου. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθούν έστω επιγραμματικά κάποια νεότερα δεδομένα που ακούστηκαν κατά τις εργασίες του Συνεδρίου. Η χρήση της Ριφαξιμίνης στη θεραπεία της ηπατική εγκεφαλοπάθειας εμφανίζει ίσως μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα συγκριτικά με τα άλλα χορηγούμενα αντιμικροβιακά, λιγότερες ανεπιθύμητες ενέργειες και αυξημένη αποτελεσματικότητα σε σχέση με τους μη απορροφήσιμους δισακχαρίτες. Η πίεση στην πυλαία φλέβα μειώνεται μετά από αποστείρωση του εντέρου. Όλο και περισσότερες μελέτες τονίζουν την αλλαγή στη φυσική πορεία των ιδιοπαθών φλεγμονωδών νόσων του εντέρου μετά την χρήση των νεότερων βιολογικών anti-TNFa παραγόντων Infliximab και Adalimumab. Η χρήση του Sorafenib έχει ενθαρρυντικά αποτελέσματα στην επιβίωση των ασθενών με ανεγχείρητο ηπατοκυτταρικό καρκίνο σε ασθενείς με κίρρωση και το θέμα που έχει προκύψει σχετικά με την πιθανή αλληλεπίδραση των αναστολέων αντλίας πρωτονίων με τα αντιαιμοπεταλιακά φάρμακα με αποτέλεσμα τη μείωση της δράσης των δεύτερων είναι μόνο κάποια από αυτά.

Την πρώτη ημέρα, Πέμπτη 15 Οκτωβρίου έλαβαν χώρα 8 στρογγυλές τράπεζες εκ των οποίων μια του Παγκρεατολογικού τμήματος της Ε.Γ.Ε με θέμα «Οξεία υποτροποιάζουσα παγκρεατίτιδα» με συντονιστές τους κ.κ. Αλεξανδράκη και Καψωριτάκη και μια του Πρωκτολογικού τμήματος της Ε.Γ.Ε. με θέμα «Η ενδοσκοπική διάγνωση και αντιμετώπιση των παθήσεων της ορθοπρωκτικής περιοχής» με συντονιστές τους κ.κ. Πρωτόπαπα και Γ. Καραμανώλη. Παράλληλα έγιναν 11 ημίωρες ομιλίες οι οποίες φώτισαν πτυχές θεμάτων που απασχολούν τον σύγχρονο Γαστρεντερολόγο ενώ έγινε και η παρουσίαση 6 διακεκριμένων ανακοινώσεων από Έλληνες ερευνητές από τους Προέδρους της Ε.Γ.Ε. και της Οργανωτικής επιτροπής του Συνεδρίου κ.κ. Ι. Καραγιάννη και Παρασκευά. Κορυφαία στιγμή της βραδιάς ήταν η τελετή έναρξης με την ομιλία του Καθηγητή Θεολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Μπέγζου με θέμα «Φιλοσοφικές διαστάσεις της Ιατρικής».

Η Παρασκευή 16 Οκτωβρίου περιείχε συνολικά 7 στρογγυλές τράπεζες από τις οποίες μία του Ογκολογικού τμήματος της Ε.Γ.Ε. με θέμα «GISTs» με συντονιστές τους κ.κ. Ταρπάγκο και Δημητρουλόπουλο και μια του Ενδοσκοπικού τμήματος της Ε.Γ.Ε. με θέμα τις επιπλοκές της ενδοσκόπησης με συντονιστές τον κ. Κασαπίδη και την κ. Παρασκευά. Έγιναν συνολικά 16 ημίωρες ομιλίες, 5 εκ των οποίων ήταν ευγενική προσφορά των εταιριών Novartis, Smart Intermed, Janssen – Cilag, Prostrakan και της Faran Laboratories. Η ημέρα έκλεισε με το δορυφορικό συμπόσιο με την ευγενική χορηγία της Bristol Myers – Squibb με θέμα τη χρόνια ηπατίτιδα Β με συντονιστές τους κ.κ. Αρχιμανδρίτη και Τσιάνο.

Το πρόγραμμα του Σαββάτου 17 Οκτωβρίου περιλάμβανε 7 στρογγυλές τράπεζες μία εκ των οποίων ήταν της ΕΠ.Ε.Γ.Ε με θέμα «Ποιότητα και πιστοποίηση: Ουτοπία ή πραγματικότητα» με συντονιστές τους κ.κ. Νταϊλιάνα και Δανιηλίδη και μια ήταν ευγενική χορηγία της Schering – Plough με θέμα «Νεότερα δεδομένα στις Ι.Φ.Ν.Ε.» με συντονιστές τους κ.κ. Τσιάνο και Παπαδάκη. Επίσης έγιναν 6 ομιλίες από τις οποίες οι 4 ήταν ευγενική χορηγία των εταιριών Bayer Hellas, Janssen-Cilag, Γένεσις Φάρμα ΑΕ, Abbott Laboratories. Το πλούσιο πρόγραμμα συνεχίστηκε με 3 πολύ ενδιαφέροντα δορυφορικά συμπόσια χορηγίες των εταιριών Sanofi – Aventis, Βιανέξ ΑΕ και Astra Zeneca. Ακολούθησε η τελετή λήξης με τις ομιλίες των Προέδρων της Ε.Γ.Ε. και της Οργανωτικής επιτροπής του συνεδρίου και βραβεύτηκαν οι 3 καλύτερες προφορικές και αναρτημένες ανακοινώσεις.

Η βραδιά έκλεισε μουσικά με τον γνωστό τραγουδιστή κ. Μανώλη Μητσιά.

Το πρωί της Κυριακής πραγματοποιήθηκε το μετεκπαιδευτικό σεμινάριο της Ε.Γ.Ε. που φέτος ήταν αφιερωμένο στις παθήσεις του ήπατος με Προέδρους τους κ.κ. Αρχιμανδρίτη, Ακριβιάδη, Παρασκευά και Ευγενίδη, ενώ ακολούθησαν 2 στρογγυλές τράπεζες και το νοσηλευτικό σεμινάριο της Ε.Γ.Ε.

Πιθανώς όλοι μας έχουμε ακούσει φωνές που "αμφισβητούν" τη χρησιμότητα ενός ετήσιου Πανελλήνιου Συνεδρίου με την έννοια ότι είναι υπερβολή να διενεργείται ετησίως ένα Συνέδριο τεσσάρων ημερών, λαμβανομένου υπ΄όψη και τις άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες των επιμέρους τμημάτων της Ε.Γ.Ε. αλλά και του ΕΛ.Ι.ΓΑΣΤ, της ΕΠ.Ε.Γ.Ε, κ.α. Ωστόσο, ένα ετήσιο, υψηλού επιπέδου σύγχρονο ευέλικτο συνέδριο με θέματα – κλειδιά, με παρουσίαση κλινικών περιστατικών που απασχολούν την καθ΄ ημέρα πράξη σε συνδυασμό με την ενημέρωση πάνω στην τρέχουσα βιβλιογραφία και έρευνα, είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για όλους και ιδιαίτερα για τους ειδικευόμενους γαστρεντερολόγους, οι οποίοι έχουν ανάγκη να διδαχθούν και να μάθουν από μια τέτοια σύναξη κορυφαίων Ελλήνων και ξένων ειδικών.

Επίσης, λόγω και της υψηλής συμμετοχής τους στο Πανελλήνιο Συνέδριο Γαστρεντερολογίας, θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο για τους νέους συναδέλφους να ακούσουν από έμπειρους και πολυγραφότατους συγγραφείς πως γράφεται ένα επιστημονικό άρθρο, τι κάνει μια παρουσίαση ολοκληρωμένη, πια στοιχεία απαιτεί μια τυχαιοποιημένη ελεγχόμενη μελέτη (RCT), ή πως αξιολογείται μια μετανάλυση, σε περισσότερες συνεδρίες ή φροντιστήρια έτσι ώστε να αποκτήσουν εφόδια που θα τους ολοκληρώσουν ως σύγχρονους ιατρούς.

Στη σημερινή εποχή που συντελούνται αλματώδεις εξελίξεις τόσο στον τεχνολογικό εξοπλισμό όσο και στην επιστημονική γνώση, συνέδρια υψηλού επιπέδου όπως το Πανελλήνιο Συνέδριο Γαστρεντερολογίας λειτουργούν ως ερέθισμα για μελέτη ενώ βοηθούν σημαντικά στην ενημέρωση όλων μας. IG